

Олексій Ізвошків

студент гр. ФФАМ-22,

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

Науковий керівник: к.е.н., доцент Володимир Дмитрів

АНАЛІЗ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТНИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ ВІЙНИ

Економічна трансформація та зміцнення української держави, ствердження власного шляху розвитку в умовах перманентних інтеграційних процесів нерозривно пов'язані з реформуванням і вдосконаленням податкової політики. Нині в умовах євроінтеграційного процесу, а також динамічних змін економічних факторів, соціально-політичних характеристик реалізація податкової політики України є дуже помітною. Важливим чинником, що визначає вимоги сучасної податкової політики, є необхідність прискорення економічного зростання України.

В умовах нестабільного становища економічної системи України вирішення фінансових проблем є важливим важелем економічної та соціальної стабільності та сталого розвитку регіону та країни. У цьому контексті податкова політика має стати дієвим інструментом регулювання соціальних, соціальних та економічних процесів, основним важелем, що впливає на здійснення сучасних системних економічних реформ в Україні, особливо в умовах європейської інтеграції.

Так, у 2022 році доходи зведеного бюджету становили 2196,6 млрд грн з них: 480 млрд грн (а саме 21,9%) – це надходження грантів (дарунків), допомоги від ЄС, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ; 116,2 млрд грн (5,3%) – благодійні внески, гранти та дарунки у складі власних надходжень бюджетних установ.

Необхідно зазначити, що податкові надходження у 2022 році проти 2021 року зменшилися на 110,6 млрд грн. Найбільше зменшення відбулось за наступними податками:

- податок на прибуток підприємств внаслідок суттєвого зниження прибутків платників податків;
- акцизного податку через запровадження норм та обмежень під час дії воєнного стану (ставка 0 євро на основні види пального, тимчасова заборона на продаж алкоголю);
- податок на додану вартість, що обумовлено скороченням обсягів імпорту товарів, а також збільшенням у 4,4 рази суми пільг через розширення переліку операцій, звільнених від оподаткування, внаслідок військової агресії.

Неподаткові надходження збільшилися проти 2021 року на 166,1 млрд. грн. в тому числі за такими джерелами:

- дивіденди та частина чистого прибутку внаслідок сплати дивідендів НАК «Нафтогаз України» та АТ КБ «Приватбанк»;
- власні надходження бюджетних установ в 2,3 рази в основному завдяки благодійним внескам, грантам та дарункам.

Таким чином, широкомасштабне вторгнення РФ призвело до падіння економіки на 29,1%, номінальний ВВП зменшився на 4,8%. Ріст надходжень з ПДФО відбувся за рахунок зростання заробітної плати військових.

Крім того, важливою умовою забезпечення процесу модернізації податкової політики країни є підготовка висококваліфікованого кадрового забезпечення, адже саме кадровий ресурс є дієвою силою якісних змін. Тому створення ефективної системи підвищення кваліфікації кадрів податкової служби є одним із пріоритетних напрямів її подальшого реформування.

Список використаних джерел:

1. Річні звіти про виконання Державного бюджету України за 2012-2022 рр. Державна казначейська служба України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu>
2. Піскова Ж. В., Цуркан І. М. Обриси зміни парадигми податкової політики України. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2020. Вип. 1 (13). С. 205-211.